

μων δύο πτηνῶν ἀποδημητικῶν μαρτυρεῖ καθαρῶς, ὅτι ὁ ἀπαίδευτος μᾶλλον κατὰ τὰ ἄλλα ποιητῆς ἔχει τὸ αἶσθημα τοῦ φυσικοῦ. (στίχ. 251-383).

Τὸ χελιδόνι φεύγει, κομίζον τὸ γράμμα καὶ φθάνει εἰς τὸν οἶκον τοῦ ξένου· ἐκεῖ εὐρίσκει τὴν μητέρα του, τὴν «μαννίτσα του», ἣ ὅποια τὸ ἐρωτᾷ :

*Πουλάκιν, πόθεν ἔρχεσαι, τίνος χαρτὶ βασιτάξεις ;
μὴ γῆραι τοῦ ξενούτοικου νιού μου τὸ πιτάκιν ;
πολλὰ φιλοδωρήματα, πουλάκιν, γὰ σὲ δώσω,
γὰ κτίσω τὴν φωλίτσα σου στοῦ νιού μου τὸ κλινάρι
γὰ σὲ θωρῶ, καλὸν πουλίν, καὶ γὰ παρηγοροῦμαι.*

Τὸ χελιδόνι ὡς ἤκουσεν αὐτὴν, ἐκάθησεν εἰς τὰ στήθη της καὶ τῆς δίδει τὸ γράμμα· ἀμέσως φωνάζουν ἐγγράμματον, «γραμματοκός», διὰ γὰρ τὸ ἀναγνώσει. Τὸ γράμμα γράφει :

*Μαννίτσα μου πονετικὴ μὴ μὲ παντέχης πλέον
καὶ σεις ἀδέλφια μου γλυκά, ἀλησημονήσετέ με.*

*Σήμερον μαῦρος οὐραγός, σήμερον μαῦρη μέρα
σήμερον μαῦρον μήνυμα, πού σ' ἔφεραν, μαννίτσα,
σήμερον ἡ καρδίτσα σου ραγίζεται διὰ μένα
καὶ ἡ δική μου ὁμοίως τε ραγίζεται διὰ σένα,
σήμερον μαῦρα φόρσοε, σήμερον μαῦρα βάλε,
ὅτι, μαννίτσα σπλαγχνική, ἀποχωρίζομαι σε.*

Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς, ἣ ὅποια θεβαιώνει ὅλους τοὺς ἰδικούς του, ὅτι δὲν θὰ ἐπανίδουν αὐτόν, δίδει καὶ πάλιν συμβουλάς γὰρ μὴ ἐκπατρίζεται κανεὶς, οἱ δὲ ἄλλοι γὰρ μὴ κακομεταχειρίζονται τὸν ξένον. (στ. 383—520).

Ὡς ἐπίλογον τοῦ ποιήματός του ὁ ποιητῆς φέρει καὶ πάλιν τὸν λόγον εἰς ἑαυτόν, ὁμιλεῖ ἐκ νέου περὶ τῶν πικριῶν, τὰς ὁποίας ἐδοκίμασεν εἰς τὴν ξένην καὶ παρακαλεῖ τοὺς μὴ γνωρίζοντας «τῶν ξένων ταῖς πικρῆς» γὰρ μὴ τὸν κατηγοροῦν, διότι ἔπαθε πολλά. (στ. 521—548).

Γενικῶς τὸ ποίημα τοῦτο δίδει ζωηρὰν εἰκόνα τῆς ζωῆς τῶν εἰς τὴν ξένην εὐρισκομένων καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔχει σχέσιν μεγάλην μὲ τὰ ἀνάλογα δημοτικὰ τραγούδια. Ἡ ποιητικὴ του ἀξία εἶναι θεβαίως ἀμφίβολος, διότι εἶναι καὶ ποίημα ἄνισον—δυνάμεθα γὰρ εἰπωμεν.— Ἄλλαχού ὀλίγον διαφέρει τῆς πεζολο-

